

EGYETÉRTÉS

KOSSUTH FERENCZ főmunkatára.

EÖTVÖS KÁROLY széplőrdalmi főmunkatára.

SZERKESZTŐSÉG: BUDAPEST, IV. VÁRMEGYE-UTCA 11. Telefon száma 788.

Vidékre postán v. helyben házhoz hozva. Egy évi... 40 kor. | Egy negyedéves... 12 kor.

KIADÓHIVATAL. BUDAPEST, IV. VÁRMEGYE-UTCA 11. Telefon száma 796.

II. számunk több közleményei: Vezérelők: 'Mérgek illúziók.' A parlament hangja.

'Mérgek illúziók.'

(Sz) Gróf Tisza István miniszterelnök szereti a 'kraftausdrücke'-t. Ugyazólán egynégyesébe pattannak ki az erős mondások.

Ma gróf Tisza István a nála füztegelő s a városok memorandumai ügyében kerülmező vidéki polgármesterekhez intézett beszédében el egy olyan erős mondással, melyen el az ország politikai hangulatát akarta ugyan jellemezni, de a mely inkább az ő politikai egyéniségét jellemzi.

A vidéki polgármesterek testülete elég alkalmas arra, hogy az országban hangulatot csináljon. Ez bírhatta a miniszterelnököt arra, hogy a nála járó vidéki polgármesterek előtt a politikai helyzetéről nyilatkozzék.

Arról beszél, hogy az eddigi elért eredményeket nem szabad tübecsülni. Ebben föltétlenül igaz van, mert az eddigi elért eredmények az ország érdekei szempontjából csakugyan átköztölt csekélyek; sőt ezek közt az eredmények közt igen sok van olyan, ami merőben ellenkezik az ország érdekeivel és a nemzetes fölfogással.

Az Egyetértés tarczaja

A nagy bujdosó.

Clarensből, egy svájci kis helyséből jön a hír, hogy Krüger Pál, az egykori transvaali köztársaság volt elnöke, hosszabb szenvedés után hetvenkilenc éves korában meghalt.

Egykor még nem is olyan régen, egy nagy világesemény közzé közepe állt és országának sorsa az ő szavától és elhatározásától függött. Neve a történelemben maradó helyet foglal el, de kortársai által majdnem elfeledte halt meg, hazájától olyan távolságban, hogy néptől a mérhetetlen tenger vizei választották el. A mo-tani generáció már csak mint lefűt nagyágról emlékezik meg róla s akármennyire őzri is nevet s emléket a történelemben hazájában és a külföldön napirendre tértek fölötté.

Vele sírba szállt a mult századnak egyik legmarkanszabb történelmi alakja, a ki hazáját, a Vaal folyón túl elterülő nagy országot, először nagygyrá és szabaddá tette, azután meggazdagította, majd egy nagy, évekig tartó végtelen háborúba vitte bele, a mely országát függetlenségének véget vetett.

A háza embe volt hosszú ideig és ebben a házaiban megállta a helyét, a mig fiatalabb, rugalmasabb és találatyabb volt. Később a békés munkálkodásnak hűségese és védelmezője, népének ra ongyva szeretett legfőbb tisztviselője, a ki azonban az ellenséges erők mérlegelésében végtelen hiát követelt el és ezzel örökre eltemette hazájának szabadságát.

Halkálával a hosszú és a burookra nézve oly végtelen angol-bur háború emléke — a közelmúlt történetének ez a legmarkanszabb eseménye — merül fel ismét. Az újkor egyik leghosszabb háborúja volt ez, amely a sors elcintén a hősiessen harcoló buroknak kedvezett. De a kezka hama, fordult. Az angol tuierő legizolta a szám szerint kevesebb burokat. Krüger apó — így neveztek Transvaalban az agy elölők — mikor a hadiszerecsere háta fordított, ott hagyta Transvaalt és néhány rajonjő hívével együtt Európába jött át. Elcint megkísérelte, hogy a hatalmaknál a különböz európai udvarokban hangulatot csináljon a harcoló burok ügyéért. De ez a kérévése az egész vonalon hajóörést szenvedett. Olyan országokban, a melynek népe a burok ügyéért lelkesedett, az uralkodók nem is fogadták. Az európai egysenlyt a burok szabadsága kedvéért egyetlen hatalom sem akarta megzavarni. Így maradtak a transvaali és oranjei burok egészen markokra és minden vitézésük, halálmegvetésük, hadvezérek minden zsenialitása nem tudott rajtuk segíteni. Transvaal és Oranje bekebelezett a roppant brit birodalomba; elnökük elvesztették állásukat és Krüger, a ki távoása óta sem a hadműveletekre, sem a békéttárgyalásokra nem tudott már döntő befolyást gyakorolni, dazozva, önmagával, hadvezérelével és fél-meddig népével is meghasonlottan, itt maradt állandóan Európaiban, elcintén Hagában, később a kie. Mentoneban, majd Clarensban, a hol most a kerülhetetlen halál úljörte.

Igen érdekes, hogy Krüger Pál, aki Transvaal nagyságának, virágzásának, megga da. godásának és bukásának is egyik legbübb tényezője volt, nem is volt transvaali születésű. A iaktartományban, Colesberg kerületben született 1825. október 10-én. De szülőföldjét már kora ifjúságában hagyta el. Alig volt 12 éves, amikor szüleiével együtt az első bur csapatnál Natálba vándorolt és előbb Oranje szabadállamban, később Transvaalban telepedett le. Az angolok — már akkor el-

mondta, hogy a siker nem egy embertől függ, hanem attól, hogy sikerül-e az országot a 'mérgek illúziók által okozott részszegségről' a valódi erőgyűjtés produktív munkájára vinni.

A miniszterelnök szerint tehát most az ország a mérgek illúziók által okozott részszegség szörnyű betegségében szenved. Ó az orvos. A diagnózist már megállapította. Először halljuk a különös betegségnek cifra nevét. Mindenesetre megisztelő az országra e különös betegség fajtájának ilyen megállapítása. És megnyugtató, hogy a betegség tudatát im fölbresztette a miniszterelnök.

Szegény Magyarország egyszerűen részeg! A kormányelnök, az ország sorsának intézője. Ő csak ismeri az országot. Ha ő mondja, hogy az ország részeg; akkor nekünk szerencsétlen részegeknek, nem lehet szavunk. Az ország polgársága, a magyar nemzet közvéleménye higye el, hogy részeg. És mindaz, amit beszél és cselekszik, csak egy részeg ország buta lármája és buta cselekedete. Minthogy azonban a miniszterelnök ur a vidéki polgármesterek érdemes gyűlékezete előtt beszélt, kivétel is kellett lennie. Azt mondta, hogy van a nemzetnek józan része is. A jelenlevők pedig mindig kivételek s így a polgármester urak bizvást bíhetik, hogy ők nem tartoznak a mérgek illúziók által támasztott részszegség rettenetes betejei közé.

Szerencsétlen ország, szerencsétlen nemzet, melynek kormányelnöke ilyen szörnyű bizonyítványt állít ki a nyilvánosság előtt az ország és nemzet állapotáról! Szerencsétlen ország és szerencsétlen nemzet az, melynek vágyódásait, törekvéseit mérgek illúzióknak nevezi a saját kormányelnöke, s e mérgek illúziók által támasztott részszegség erkölcsi beszámít hatatlanságát fogja rá a közvéleményre!

Hát mik tulajdonképen azok a mérgek illúziók? Azok a törekvések, melyek arra irányozódnak, hogy a nemzet ura legyen a saját akaratának, a saját fölfogásának gazdasági és közbjogi téren? Vagy az a törekvés, mely arra irányozódik, hogy a magyar állam intézményeiben magyar szellem uralkodjék? Vagy az a hit, hogy jogunk van a magyar állam tekinté-

nyének érvényesítésére, hogy jogunk van az osztrák hatalmi befolyás rettenetes nyomása alól való felszabaduláshoz?

Mérgek illúzió-e az, hogy vágyódnak a gazdasági függetlenség után, mely fölszabadítaná a lekötött nemzeti erőket? Mérgek illúzió-e az, hogy néjünk ki szeretnők ragadni az osztrák militarizmus gyilkos karjai közül? Mérgek illúzió-e az, hogy a szegénységben gyötrődő magyar nép súlyos anyagi terhein enyhíteni törekszünk? Mérgek illúzió-e az, hogy a magyar nyelv jogát követeljük? Mérgek illúzió-e az, hogy vágyakozunk egy egécséges magyar középsztály megeremtésére és a kisbirtokos osztály fenntartására? Hogy vágyakozunk arra, a mi legszenlebb és egyttal legtermészetesebb joga minden nemzetnek: az igazi függetlenségre? Mérgek illúzió-e az, hogy alkotmányunk minden jogát és igazát meg akarjuk oltalmazni s hogy a nemzeti közvélemény lázadoz az alkotmányos jogok és szabadságok ellen elkövetett visszaélések miatt?

Megérdemli-e az ország és nemzet, hogy részszegséggel vádolják azért, mert gondolkozása hazafias szánnyakat öltött s magasabb régiókba törekszik?

Hát mire való az ilyen korbácsítás a nemzeti önértre? Mire való a nemzet fűnséges, hazafias törekvéseinek ilyen sértő leszólása? Kinek, minek van ilyen sértő megalkázás hasznára?

Ellenségeink — a kik vannak tenger sokan — kapva-kapbatnak a magyar miniszterelnök mondásán. Ellenségeink, a kikkel szemben örökös harczra vagyunk kárhoztatva, büszke fenhéjázásait hivatkozhatnak arra, hogy a magyar nemzet minden valamire való hazafias törekvését, magá a magyar kormányelnök mondja 'mérgek illúziók'-nak s az országot el illúziók részszegségben botorkálóknak.

Magyarország miniszterelnöke, a helyett, hogy a nemzeti önértet magasztos tulajdonságát igyekeznék belevinni a nemzet egész organizmusába: im még az önértet egynemely nyilvánulását is részszegségről folyó oktatásnaknak bélyegzi.

Hába beszél produktív munkáról, produktív alkotásokról. Egy az, hogy

az igazán produktív alkotások terén semmi sem történik, más meg az, hogy az ország önértelének kegyetlen megsértése s a nemzeti közvélemény hangulatának lebecsülése egymagában nagyobb rombolás a nemzeti élet mezején, mint a mennyit építhet a kormány képes produktivitása. Nem részeg ez az ország, csak szerencsétlen.

A parlament hangja.

Kormánypárti oldalról gyakran fölcsúll az a vád, hogy az ellenzék nem respektálja a parlamenti illemt. Olyan beszédemot hozott el meg, a mely a világ egy képviselőházában sem divit.

Erre a vádra két szóval lehetne válaszolni: nem igaz!

Az ellenzék, soha sem lépte túl a parlamenti illemt korlátait s ha mar szemrehányás illetheti, hat csak azért illetheti meg mert igen gyakran veszi igénybe a keztyűs kez elvét. Egy olyan kormányval szemben, a mely folyton a nyers hatalomra támaszkodik s csak losi az alkalmat, hogy ezzel a hatalommal visszaéljen: semmiféle kímélet nem indokolt.

Csak harsogjon ezentúl is az ellenzék hangja, ha a es. és kir. dolhártják idegesen össze is rezzennék tőle. Bátor, nyitlt szókimondás való hozzá s inkább legyen az erősebb, mint gyöngébb. Így kívánja ezt a köztyű érdeke.

Ezzel azonban még nincs befejezve az a válasz, a mely a kormánypárti szemrehányásra adható. A parlamenti illemtől formulázott vád ugyanis visszafordítható oda, a honnan jött. Mert a parlamenti illemt ellen való vétessel senkit sem lehet jobban vádolni, mint a kormánypártot. Természetesen a beszédben ez a im igen nyilatkozhatik meg, mert hiszen a szabadelvű párt tiszta tudvalévő, hogy közpönség: érzékük imponáló módon ki van fejlődve.

Hason példán már a miniszterelnök — aki bizony túlságosan gyakran ragadja meg a szót — igen kemény, mondhatnók: durva vitatkozási módot mond a magáénak. Néha olyan nívóra száll le, hogy öreg texasi politikuskoknak is imponál.

De, hogy elvárható sem különbe, azt épen az utóbbi napok eseményeiből lehet bizonyítani. Tegnap az ülés folyamán, a melyen esondós vihar vonult végig a Hazán, a közbeszólók között ott volt Gabányi Miklós is, s valamilyen apropóra azt mondta:

— Itt maradjunk öszig!

Erre a kormánypárti padokból olyan válasz érkezett, a melytől leírni nem lehet. Sokan hallották, eleinte nevettek, de később rüstelkedtek miatta. A naplóba, természetesen, ilyesmi nem kerül bele; úgy lehet a gyorsírók nem is hallották.

A másik eset ma történt. Szóts Pál a Pap Zoltán beszéde alatt kényelmesen elhelyezkedett az előadói emelvényen és — fotográfált! Igen, fotográfált! Makkai Zsírmondra szegzte kodakját és az ákosfalvai követről vett fölvételeket.

Ez az igazán imparlamentaris tét annyira kibozta a sódrolót Keeskenéti Ferenczét, hogy felszólt az előadóhoz, tegyen róla, hogy ilyesmi elő ne forduljon.

Szóts Pál ur roppant bosszankodott, hogy így zavarják a munkájában s mérgében olyan inzultust dobott képviselőtársai felé, a mely a berkoci-állomáson is általános konsternációt keltett volna.

A szabadelvű párt azonban 'derült' a jó ötleten. Felhítták elnök pedig semmit sem hallott, semmit sem látott s így talán a világ leinparlamentarisabb kifejezése megtorlatlanul hangzott el. Szóts Pál később rüstelkedett is e miatt s önként bocsánatot kért a Háztól.

Ez azonban alig változtat a dolgon. Az a párt, a honnan ilyen durvaságok kerültek ki s a melyeken ott nevetni tudnak, ne adjon lezók' a parlamenti illemtől másnak.

ORSZAGGYÜLÉS.

Sebess Dénes, Vertán Endre és Pap Zoltán adták le ma a Házban az indoklását annak, miért nem szavazzák meg a fölemelt cavillistát. Az első két indoklás kurtta volt a harmadik hosszabb, de valamennyi meg egyezett abban, hogy becsületlen magyar lelkelet sugárzott ki belőlük, minden gondolatuk Magyarország önállóságának fenyegetése vissza s minden fordulatánál a nemzet függetlenségének reménye ragyogott föl.

A három beszéd elejébe, meg hátuljába apróbb incidensek fűződtek.

Igy az ülés kezdetén Olay Lajos szóvő tette, hogy a budapesti szekeres-kaszárnyában valami Frigyes nevű főhadnagy letartoztatott egy polgárt, a kinek a lakonyában magándolgo volt. A miniszterelnök az ügy megvizsgálását írtette.

A másik incidens: Kubik Béla bocsánatkérése volt. A tüzésverő honatyá azt állította a minapában a kormánypárti képviselőköről, hogy az arcuk teint-je némi kívánni

am szabadsága is. Ez azonban mar egészen a história lapjára tartozik.

Most, amikor a holt elnök örökre lélepett az élet szinteréről és a harez mozgalmából, amelyben annyi része volt, az örök nyugalom mesgyébe tér, az lép előterbe a gondolkozó és emlékező emberiség előtt, a mi emberi volt Krügerben. A kérdés az, hogy minitán népet gazdagrá tette és egy végtelen háborúba belevitte, amikor a sorscsapások rázduztak és minden törekvéséveszni látta, miképpen viselte a felelősség súlyát és miképpen viselte a sorscsapásokat?

A fölfogások még honitársai körében is messze elágaznak ebben a kérdésben. Vad és védelem egyformán nyilvánul ellene és mellette. A vad az, hogy olyan áll mferiúnak, aki kezében tartja népének sorsát, a ki tudja, hogy elhatározásától népének élete és halála függ, tudnia kell milyen arányú erők lakoznak népében és milyen arányú erők azok, a melyekkel szembe akar szállani? Errare humum est. De ha ilyen felelősség terhe alatt egy államférfi teved, az már nem tévedés, hanem bün. Lehet, hogy ez a vad most, a mikor a volt elnök örökre lehunyta szeneit, el fog némuüni, de életében többször felhangzott és szót hozzá tul a tengerről és nyugtalanította örök napjait. Telán van is valami alapja ennek a vádnak. Mert igaz, hogy az angol követelések súlyosak voltak a háború előtt, de nem súlyosabb-e egy szabad ország, népének az, ha függetlenségét és önállóságát teljesen elveszti? Azonban Krüger öreg napjaira a világos és éles megkülönböztetés képességét elvesztette és harezra szállt a brit óriással, a mely népt és népe szabadságát mindenestől elcinyelte.

A védelemnek könnyebb dolga van szemben. Van-e szüksége védelemre egy szent bízalomtól és lelkesedéstől áthatott

perfunak, ha bizik népe ereiben, a gondviselő isten segítségével, a szabadság géniusában és meg akarja népét, országát szabadtítani a veszedelmétől? Ő bízott abban, amiben ember bízhatik. Öreg szívbeviszartat a fiatal tüz, amely égetett és lelkesített. Hite, hogy győzni fog, s ez a rendületlen hit egyszersmind a montegó is.

S mindaddig, amig a hadi szerencse háta nem fordított neki, államférfini nagy szemlele messzire világított. Attól fogva, hogy a bur nép ügye élvezett, az öreg kor lépett uralomra annak gyöngyöskéivel és esőkönnyösségével. Nem tudta azzal a heroizmussal élveülni a sors üdözését, mint amilyennel ellenségeivel szembeállt. A tiszta negatív álláspontjára helyezkedett. Háta fordított hazájának, melynek erejében és szerencsésében csalódott. Soha élve nem látta többé hazáját. S míg hadvezérei azon dolgoztak, hogy megmentsék azt, a mi megmenthető, addig ő saját magával meghasonlottan, ki nem békülve az elutasítatlan végtel, fél-meddig ellentétben népének nagy hadvezérelével, a bus tiltakozás elveit követve, elszigetelten élt és mindig mélyebben sülyedt el a kétségbeesés melancóliájába. Öreg emberek sorsa érte utól, a kik egy egész világgal szemben is megmaradtak abban a védeleményben, hogy nekik van igazuk és egyedül csak nekik.

A szerencsétlenséget jobban bírta el, mint a szerencsét. Ez a különbség a fiatal és az öreg Krüger között. Vannak államférfiak, a kik a szerencsét bírják el kevésbé, mint a szerencsétlenséget. Élete utolsó napjainban a gyűlölet és a harag jobban háborította, mint máskor, annyira, hogy tiszta itélőképességét is befolyásolta. Orosz szimpatiaiban áradozott. Pénz küldött az oroszoknak és egyben kijelentette nekik, hogy imádozik fegyvereik gyözelme-

netéig az indulatoknak minő skálája dühörög le-
 kében, szótlan meg ajkain — és minden fordulat-
 tal mint emelkedik sőt vízradaként magas-
 sabbra — ezt élvezte ma visszafajto-
 lélekzettel az az ezernyi ember, aki a szin-
 körbe betódult, s akik mindnyájan érezték,
 hogy a maga nemében egyetlen dolgot látnak
 és hallanak: egy szertelen embert természetnek
 rettelmes megnyilatkozását, beszározva egy utó-
 érhetetlen mesternő művészetével. A közönség
 meg volt hűvöse és ninc az énekeifadás,
 mely olyan esendőt tudna a nézőtérben teremteni,
 mint ahogy ez a kiabáló, dühörögő és zokogó
 tragika tudja fegyelmezni a hallgatóságát
 mely egyszerűen lélekzést is megszűnik
 amíg a paratzen játék igézte tart, hogy aztán a
 függöny legrövidese után menyörgésszerű taps-
 vibrárral fejeze ki elragadtatását és lelkesedését.
 Ilyen tapasztáhar minden felvonás után kint s
 nem számít addig, míg Jászai négyezer-ötzsző a
 lámpák elé nem állt. A többi szereplőtől is sok
 dícséretet lehet mondani; Keszler (Jazon) Bartha
 (Kreón) Réthely (követ) szépen és lekészen szal-
 valtak; nem az ő hibájuk, hogy Jászai mellet-
 tük is bajjal érezték magukat volna, ha szer-
 pük több valódi találommal van megírva é-
 nem a Medea heretűi szolgálat. K. Kápolnay
 I. (Kreuz) a királyi udvarnak passzív és szin-
 telen szerepben kedves és szeretetreméltó
 volt. Bera P. a Medea dejtája szerepével sok
 igyekezettel vesztődött, s a klasszikus szövegeknek
 szavaltó vén sátrafát bizonyos mértékig elfogad-
 hatóvá is tette.
 (D. Gy.)

— **Érdék utja.** Földes Imrénének a című ú-
 romtervezéséről hírtől a lapunkon, amelyet a
 Magyar Tudományos Akadémia a Bányá-
 cserkész-század koronázott átannozta, a Veszprém
 igazgatóság elfogadta előadásra. A darab a jövő
 szeptember évad elején kerül előadásra s a szere-
 peket az igazgatóság már ki is osztotta.

— **Hagyaték az Akadémia.** Dr. Lédere
 Béla, a közéleten elhunyt közgazdász gróf tisz-
 eornát hagyományozta a Magyar Tudományos
 Akadémia. A hagyaték rendelkezését később
 fogják megállapítani.

— **Városi bizottság nyári szünet.** Pente-
 ken lesz Feld István és Farkas János a hét Schütz né-
 című enemes bohózatának 25-dik előadása. A
 darab kezdete előtt Szirmai Imre alkalmi prógoló-
 mond. A második és negyedik képen Dör Nyári,
 Kornai Bert, Révész Bónka, Székely Ernő,
 Szirmai Imre, Farkas János és Tólay Károly
 tánc és énekeltek a figyelmű nézők előtt. Nyári
 Antal új kávéházát a szerzők tiszteletére
 bankettet rendeznek.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— **Meglepetés a városatyáknak.** A fővárosi
 bizottsági tagok nem nyaralhatnak zavartalanul.
 A polgármester alighanem rendkívüli közgyűlésre
 hívja őket. A László-körház-Rudas főúti központi
 villamos vasút, valamint a közgyűlési utonál
 a sertes-közgyűlési tervezett villamos vasu
 ügyét a város sűrűben akarja elintézni. A köz-
 lékedényi bizottság ezekkel július 19-dikén —
 kedden — délután foglalkozik s a tanács elhatá-
 rozta, hogy a jövő szeptember, vagy októbertől
 rendkívüli közgyűlésre hívják a polgár-
 mestertől. A polgármester holnap fog határozni a
 közgyűlés napjára meg. Csak aztán határozat-
 lépes lesz-e a közgyűlés?

— **A szegényházak költözése.** A köz-
 létközlési bizottság ma délután ötlet terítet,
 Almásy Géza tanácsos előkérés mellett, amely
 alkalommal megállapították a szegényházak két
 szegényházának az 1905 évi költségvetéséről.
 A kisebb teleknek változás alig mutatkozott, azon-
 ban az ölelmiszerek kiadásánál az emelkedés
 10,000 korona, a mennyben az idei 234,800 ko-
 rona 244,860 koronára emelkedik; a patika or-
 vosságok arát is többre iránnyozták elő, úgy, hogy
 az eddigi 8400 korona helyett 10,400 koronát
 vettek elő. Mindezek szerint az összes kiadás
 508,850 koronában iránnyozták elő. Megemlítik
 végül, hogy a pesti oldalon levő szegényházban
 1010 embert ápolnak, a budai oldalon levőben
 pedig 300 szegény embert.

— **Barak-körház.** A tanács elhatározta, hogy a
 Szent István-körház né- és gyermekgyógyászati
 pavi kórház kiterjesztése építési s tőrtárház kéri
 a helygymenest, hogy addig, amíg az építés
 tart, a betegesket a Szent László-körházban átmeneti
 használatra a barakokban helyezhessék el.

— **Nyári piacok.** A városban megengedték,
 hogy a nyári idény alatt a vidékről jött árúkat a
 vásárosmarkok körül s más megengedett utcákban
 elhelyezhessék árulhassanak. A kijelölt helyek
 a következők:
 1. A IV. kerületben a központi vásárosmark
 földnyírcsától az Erzsébet-híd-terjedő F. r. r. r.
 József rakpart felől része, valamint a központi
 vásárosháza udvarán levő fedett vásár körül
 udvarrésze.
 2. A Rakóczi-téri vásárosmark előtti kocsialló-
 hely és a csarnok körül utvonatok.
 3. Az István-téri vásárosmark előtti kocsialló-
 hely és a csarnok körül utvonatok.
 4. A Hunyadi-téri vásárosmark előtti kocsialló-
 hely és a csarnok körül utvonatok.
 5. A Hódmezővásárhelyi vásárosmark körül utvonatok.
 6. A Bomba-téri vásárosmark körül utvonatok
 és a Bomba-er út n. i. a.

7. A VIII. kerületi Köztér-utca-nál Sziget-
 járatú és a Dólgáztelek között kerékezőkkel
 elkülönített része.
 8. A IX. kerületi Baross-teret nem fűsölt
 része.

A kocsialló idénypiacok időtartama október
 végéig terjed, kivéve a Rakóczi- és Bomba-téri
 idénypiacokat, ahova vidéki termelők kocsialló-
 járatú a vásárosmarkok igazgatóságának engedélyével
 a szűkebbhez képest az időtartam után is helyet
 foglalhatnak.
 Az idénypiacokon vidéki kocsialló hazott
 elhelyezhessék, csakis kocsialló és csapnák azok
 állíthatják, a kik ezeket az elhelyezhessék
 azoknak származási helyéről az illető idény-
 piacra felhozzák. A földesúri vagy állványról való árusítás,
 az ismétlés és elővétel, vagy is az árúkat a
 vásár kezdéskor jeltől harangszó előtt való megvá-
 rásai vagy elfoglalásai tilos. Az árusítás hat-
 kőznapiakon déli tizenöt óráig, va-ár és ünne-
 pnapokon délelőtt tíz óráig szabad. A központi
 vásárosmark földnyírcsán az árusítás kezdetétől
 és végtől vagyis a napi árusítás tartamát a vásá-
 rósarkok igazgatója időnként állapítja meg.

— **Villamos a Haller-utczában.** Ma délelőtti
 volt a IX. kerület Haller-utczáján villamos vasu-
 tól vonal műtanrendőri bejárása, Székely Sándor
 vasu- és hajózási ügyintéző előkérésével. A
 bizottság a központi vasútvonal Lipót-körúti
 pályájában állt össze. Az előkérés, hogy
 ez az új villamos vasu- vonal a központi vasútvonal
 járásának közgyűlési vonalát az álló-ut- viszony-
 tatlal köli össze s ezerhátszáz méter hos-
 zú. A vonalvezetés szabályszerűen történt s az üzem-
 hely a forgalmi eszközök, felszerelés és képzett
 személyzet, kelő számban állnak rendelkezésre.
 A bizottság tagjai tudomásul vették a bejelentés
 s semmiféle kifogás sem tettek. Ezekután meg-
 történt a helyszíni szemle s minthogy minden-
 rendben találtak, az előkérés amint azelőtt nyert
 megbatalmazása alapján, megadta az eng. delmet
 arra, hogy az új vonalat holnap, pénteken reggel
 megnyissák.

TÖRVÉNYSZÉK.

— **Egyezség után.** Idestova eszendeje, hogy
 a Párisi Arház egy éjszaka legé- t s tizenegy
 áttalan ember-élet pusztított el. A rettenetes
 éjszaka bűnügyi-aktá helyre szaprodnak, a móta
 a hatóságok gondatlanságából okozott emberölés
 miatt az eljárás több irányban is megindították.
 Az ügyészség vádiratot adott Szénássy Sándor
 hazulajdonos, a Goldberger testvérek, a Parisi
 Arház tulajdonosai, Eszlay Sándor kerületi elő-
 járó és Planer Gyula kerületi mérnök ellen a
 büntető törvénykönyv 190. szakaszába 11-
 rendbeli gondatlanságból okozott emberölés vé-
 sége miatt. A bud-pesti törvényszék vádatadása
 a további eljárást az összes terheltekkel szemben
 megszüntette, s mi ellen a kárvallatokat képviselő
 az előjárathoz feltolygandók. Az itt álló
 hozzájárul a törvényszék vádatadásának Szénássy
 Sándor hazulajdonos és Eszlay Sándor kerületi elő-
 járó ellen tett vád és eljárás megszüntetéséhez. El-
 lenben nem szüntette meg az eljárást
 a Goldberger testvérek, valamint Planer
 Gyula kerületi mérnök ellen és elrendelte,
 hogy az iratok a vizsgálóbirónak vissza-
 adásának, hogy az eljárás terhet ellen irányuló
 vizsgálat pótolhassák. A pótmagaváradóhoz, né-
 szerint Spira Adélhoz és Prokás Istvánhoz e hó-
 nap tizenkettedikén harmadiknak csatlakozott
 Beer Ignác, a tüvész alkalmával eléget
 Beer Ilona anyja is. A csatlakozást követő na-
 pban azonban fordulat állott le a bűnpörben
 Spira Adél és Prokás István pótmagaváradók
 ügyészsége léptek a terhelte Goldberger-ekkel, a
 beadványt intéztek a törvényszékhez, a melyben
 kijelentik, hogy a vádat visszavonják, mert meg-
 győződtek róla, hogy tévedésben voltak. Együttal
 jogi képviselőitől a meghatalmazást visszavonták.
 A törvényszékben az ügyet Székács bíró fogja re-
 ferálni. Azt a nehéz kérdést kell eldöntenie, vaj-
 jon a bűnpör elintézhető-e az egyszerű visszavo-
 nással, vagy le kell-e folytatni az eljárást a vis-
 zsvonás dacára is. Székács bíró referációját
 jogász körökben nagy érdeklődéssel várják.

— **Külföldi fogoly.** Bontó városban,
 most késztendője Cagno Vincenzánál, Modugno
 földnaggy feleségét a lakásán halva találták;
 levél is maradt utána, a melyben kijelent, hogy
 öngyilkos lesz. A revolver-levél azonban, a mely
 megölte, gyanusnak találta. A városban mindenki
 tudta, hogy a házasság nagyon szerencsétlen
 volt, mert a földnaggyot emberetlen kochelyek
 ismerték, a kinek a multjában sok zavaros dolog
 várt föntértes. Az öngyilkosságot már azért is
 kizárták tartották, mert az asszony nagyon
 szerette a férjét, a ki több, mint egy évi távol-
 lét után éppen hazakérkezett a kínai-expedízió
 ból. A hírek hallatára a hatóság Vincenzina
 földnaggyt alaposan megvizsgálta. Utolsó levelét
 pedig kint a irás-szakértőknek azért is, mert
 a levél irányja nem zárta ki minden gyanút arra,
 vajjon nem a földnaggy gyilkolta-e meg a fele-
 ségét. A levelet, a koponyaszakértő napóji profe-
 sorok és egyéb szakértők által véleményezték, az irás-
 szakértők is gyanúba vettek a tisztelet, s alig egy-hét
 akad közöttük, a ki Modugno földnaggyot tisz-
 telen tudta volna. Erre előtértek. Időközben a
 német csapat a kínai expedícióból való rész-
 vetele miatt rendjelel fűtötték ki a földnaggyot,
 a mi nagy fölháborodást keltett Olaszországban,
 mert a római német nagykövetség mégis tudnia
 kellett volna arról, hogy Modugno vizsgálati fog-
 ságban van. A földnaggyot föntében a katonai
 hatóság is sok szikes dolgot derített ki. Az em-
 lített expedíció alatt ő is résztvett a birhadi
 pekingsi rablásban, s mindegy kétszáz ezer irány-
 /szakmányt sikerült összehoznia. A vizsgálati fog-
 ság, a mely már egy évnél tovább tart, nem
 örte meg, váltig tagadja a feleséggyilkosságot,
 kocsztal a pénzén, s sokat olvas és imádkozik
 fogásában. Bontó városban pedig valószínűs-
 gútharok dúlnak; a földnaggy mellett, vagy
 ellene foglalnak állást, úgy, hogy a bűnpört a
 országban e-küldszék elé utasították. Most szállítot-
 ták Modugno Portugáliába s a végvárgyalást, amel-
 legálább hat hétig fog tartani, szeptember első
 napjaiban kezdik meg.

— **A konspiráció.** A Flóra-gyár tavalyi
 egyezsége alkalmával Sabó János építmester
 munkái-üszke-zétek, hogy nem dolgoznak
 tovább három korona bérért, hanem legalább is
 négy koronát követelnek. Követelésüket nem kap-
 ták meg, a mire fegyvereseket küldtél hivonulnak a
 gyárba, a hol újabb embereket toboroztak azaz a
 szándékát, hogy a Flóra-gyárat ostromolják.
 Szándékuk még idejekorán a rendőrség tudomá-
 sára jutott, de az ostromra készülőket közül már
 csak hat sikerült megvesíteni: Hamza Bódi,
 Preisz Adóttól, akik magánosok elment erőszak
 miatt ma kerületi a bud pesti büntető-árbírárság
 elé. A bíró egyenként nyolc napi fogházra ítélte
 őket. Az ötlet ellen az ügyészségi megbízott su-
 tyosbírást feleltesszett.

— **Niemetz Gyulát elítélték.** A tíz nap óta
 húzódozó tárgyalás, a mai napon Niemetz Gyula
 szigorú elítélésével véget ért. A mai tárgyalás
 a védők mondtak el védbeszédeiket, mire Szep-
 essy István előkérés a tárgyalást az illetékesekkel
 elnapolta. Délután 6 órakor hirdette ki a bíróság,
 ítéletét. Niemetz Gyulát 3 évi és 6 havi börtö-
 nre, Badnasky Ottó 1 évi börtönrre, Harleint

Zsilymondot 1 évi börtönrre, Brenner Lipótot
 havi börtönrre, Lévíni Gerát 1 hónapi fogházra
 ítéltek. Az ügyész sutyosbírást feleltesszett. A
 védők színtelen feleltessztek.
 — **A bécsi kirándulás.** Neurath Edgár ma-
 gánhivatalnok az évi április havában Bécsbe rán-
 dult s ott élénk részt vett egy ékszerész-ből
 kirabolásában. A nyomozás kidérítette, hogy az
 üzlet falát kiásták és a bolt összes ékszerkészlet-
 tét ellopták. A rablást követő napon a bécsi
 rendőrségnek tudomásra jutott, hogy egy Suszer
 Antal nevű fiatalember nagymennyiségű arany-
 és ezüstárút ad el pot amon. Letarozták. A
 terhelte bizonyítékok sulya alatt bealottta, hogy
 a betörést ő követte el barátja, Neurath Edgár
 seg. tsegével, aki még ő behatolt az üzletbe, az
 üzletet vizgató. Suszer osztrák aliatvaló lévén,
 ügyében a bécsi bíróság ítélt. Neurath, aki ma
 gyarországi svármaszusi, ma állt helyt tetteit a
 budapesti büntető-örvnyeszek előtt, mely lopás-
 büntetéseit két évi fogházra ítélte.

SPORT.

A tátrai események.

— **Első nap.** —

Tátra-Lomniczon ma kezdődött a négy-
 napos meeting kedvező auspiciumnak mel-
 lett. Az első nap legértékesebb versenye a
 Tátrai-handicap volt, a melyet Ka' Gall
 nyert meg Tubizium és a lefogadott Darling
 ellen.

Erdékes volt a Csorhai-díj, melyben Bon-
 amie, a Kárpát-díj egyik favoritja is indult,
 de a neki meg nem felelő távolságon versen-
 yegedett szenvedett Futotték elében. A
 Bonavisita-kancza okvetlen résztveszt a
 Kárpát-díjban.

Jó napjuk volt a fogadóknak, mert az
 összes futamokban a közönség által fogadott
 lovak győztek.

A versenyek részletes eredménye a követ-
 kező:

- I. **Első kárpát-díj.** Díj 1800 korona. Tav. 2400 m.
- 1. Báró Königswarter H. 46 p m Torquemada 60 k. lov. Smeida
- 2. Marik P. 36 p k Csiriz 50 k. lov. Martinkovics
- 3. Zangen I. 36 p k Lovrana 45 k. lov. Heidi
- 4. Gróf Pejacevich A. 36 p k Monna Vanna 49 k. lov. Preizner

Futott még Csádrón.
 Bíró ítélet: Buzosán két hússzal nyerve, négy hússzal harmadik.
 Tot: 10 : 21, helyre 50 : 62, 56.

II. **Csorhai-díj.** Díj 3000 korona. Tav. 1400 méter.

- 1. Gróf Degenfeld I. 46 stp m Futótú 60 k. lov. Jankó
- 2. Báró Úchritz Zs. 36 p k Bon amie 57 k. lov. Tara
- 3. Gróf Festetics T. 36 stp m Harcos 51 k. lov. R. f. f. f.

Bíró ítélet: Kúdelem után félhosszal nyerve, négy hússzal harmadik.
 Tot: 10 : 21

III. **Tátrai-handicap.** Díj 16,000 korona. Tav. 1000 méter.

- 1. Decher A. 56 p m Ka' Gall 54 k. lov. Clemenston
- 2. Meichl T. 56 stp k Tubizium 53 k. lov. Aylin
- 3. Báró Úchritz Zs. 56 stp m Darling 48 k. lov. Baines
- 4. Lossonezy Gy. 36 p k Mámor 55 k. lov. Smeida

Futottak még: Donald, András, Kozák, Angolus.
 Bíró ítélet: Buzosán egy hússzal első, egy és fél hússzal harmadik.
 Tot: 10 : 31, helyre 50 : 58, 63, 58.

IV. **Kétévesek eladóversenye.** Díj 2000 kor. Tav. 1000 m.

- 1. Gróf Bathány E. p m Mind mee 52. lov. Haxtho
- 2. Gróf Pejacevich A. p k Foglár 48 k. lov. Preizner
- 3. Gróf Degenfeld I. p k Maitenon 49 k. lov. Jankó
- 4. Báró Úchritz Zs. p her Achilleon 45 k. lov. Feltau

Futottak még: Tolette, Abán, Almansor.
 Bíró ítélet: Kúdelem után félhosszal nyerve, négy hússzal harmadik.
 Tot: 10 : 37, helyre 50 : 58, 58.

V. **Kétévesek handicapja.** Díj 2000 koron. Tav. 1.000 méter.

- 1. Gróf Forgách I. p m Tárogató 54 k. lov. Clemenston
- 2. Gróf Wenckheim D. s k Baradás 59 k. lov. Martinkovics
- 3. Marik P. s k Gyöngylyuk 51 k. lov. Mihari
- 4. Györgyei M. p m Áram 47 k. lov. Baines

Futott még Mindjárt.
 Bíró ítélet: Buzosán félhosszal nyerve, egy és fél hússzal harmadik.
 Tot: 10 : 28, helyre 50 : 66.

— **A második nap.** —

Abudapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzései.

1904. július 14.

A) Arutőzsde.

I. Gabonaneműk. — Árak középként 50 kilogrammonként.

a) Készárú.

Table with columns for Buza (76, 77, 78, 79, 80, 81) and rows for various types of wheat and grain.

Table with columns for Származás, nem és minőség and Árnyalom, listing different grades of grain and their prices.

Table with columns for Származás, nem és minőség and Árnyalom, listing various types of flour and their prices.

B) Értéktőzsde.

Table with columns for ÉRTÉKPAPIROK and ÉNTÉKPAPIROK, listing various securities and their prices.

ÉRTÉKPAPIROK

Large table listing various securities, bonds, and their market prices.

ÉRTÉKPAPIROK

Large table listing various securities, bonds, and their market prices.

Vertical text on the right side of the page, possibly containing news or additional market information.

Sták. Feltétel szerződés.

Text describing stock exchange conditions and regulations.

Harmonikumok.

Text describing musical instruments and related products.

Gimnáziumi.

Text describing gymnasiums and educational institutions.

Bármilyen.

Text describing various services and products.

Gimnáziumi.

Text describing gymnasiums and educational institutions.

Alláskeresők.

Text describing job seekers and employment opportunities.

Kállay Lajos.

Text describing Kállay Lajos and his business.

ELSORANGÚ szerszámgépeket

Advertisement for 'Elsorangú szerszámgépeket' (First-class tools) by the 'Fegyver- és Gépgyár Részvény-Társaság'.

Butor

Advertisement for 'Butor' (Butter) or similar product.

TRIETSCH BELA

Advertisement for 'Trietsch Bela' or related business.

BEIFELD BANKHÁZ

Advertisement for 'Beifeld Bankház' (Bank).

GUMMI

Advertisement for 'Gummi' (Rubber) products.

Ajtó, Ablakok, VASRÉSZYOK, VASRÁCSOK

Advertisement for window and door services.

Lefkovits Jakabnál

Advertisement for 'Lefkovits Jakabnál' (Lefkovits Jakob).

Kraapina-Töplitz gyógyhely.

Advertisement for 'Kraapina-Töplitz' (spa) and 'Biztos gyógyulást keresőknek'.

Dr. Garai Antal

Advertisement for 'Dr. Garai Antal' (doctor).

Dr. Kajdacsy

Advertisement for 'Dr. Kajdacsy' (doctor).

Czimbalom-iskola

Advertisement for 'Czimbalom-iskola' (Zither school).

Korács János okl. czimbaomt. nárnál

Advertisement for 'Korács János' (Zither teacher).

HOLLANDI

Advertisement for 'HOLLANDI' (Dutch) products or services.

Kivonat a díjtáblázatokról.

Table containing a summary of fees and charges.

Vertical text on the right side of the page, possibly containing news or additional market information.